

Όταν οι Χαρismaticοὶ ἐρμηνεύουν τὶς Γραφές*

Ἡλία Βουλγαράκη († 1999)

ΤΕ ΤΡΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ τοῦ ἀποστόλου Παύλου λέγεται σαφῶς, ὅτι στὰ ἔσχατα ὁ Θεὸς θὰ κυριαρχήσει πάνω σὲ ὅλα.

Ἡ σχετικὴ διατύπωση εἶναι παρμένη ἀπὸ τὴν πρακτικὴ ποὺ χρησιμοποιεῖται στὴν πάλη, ὅπου ὁ νικητὴς βάζει τὸ πόδι του πάνω στὸν νικημένο, ποὺ κεῖται στὸ χῶμα.

Ἡ φράση τοῦ ἀποστόλου Παύλου στὴν Α΄ Πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴ του εἶναι ἡ ἑξῆς:

«Ἐσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος· πάντα γὰρ ὑπέταξεν [ὁ Πατήρ, Σ.τ.Σ.] ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ».

(Α΄ Κορ. ιε΄ 27)

Παράλληλο χωρίο πρὸς τὸ προηγούμενο βρίσκουμε καὶ στὴν ἐπιστολὴ Πρὸς Ἐφεσίους:

«...καὶ πάντα ὑπέταξεν [ὁ Χριστὸς ὅταν κάθισε στὰ δεξιὰ τοῦ Πατρὸς, Σ.τ.Σ.] ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ».

(Ἐφεσ. α΄ 22)

Στὴν Πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴ ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἴδια διατύπωση, ἀλλὰ πρὸς περιληπτικὴ:

«πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ».

(Ἑβρ. β΄ 8)

Ὅμως στὴ συνέχεια τοῦ πρώτου κειμένου, τῆς Α΄ Κορ. ιε΄ 27, διαβάζουμε, ὅτι

«ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ [δηλ. στὸν Πατέρα] τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν».

(Α΄ Κορ. ιε΄ 28)

Ἡ διατύπωση αὐτὴ, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ὁ Υἱὸς στὰ ἔσχατα θὰ ὑποταχθεῖ στὸν Πατέρα, δημιουργοῦσε ἐρμηνευτικὴ δυσχέρεια ὡς πρὸς τὴ σχέση τῶν τριῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος μεταξύ

τους. Ἡ δυσχέρεια ἔγινε ἀκόμα πιὸ μεγάλη μετὰ τὴ διατύπωση τοῦ τριαδικοῦ δόγματος ἀπὸ τὴν πρώτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδο (325).

* * *

ΟΤΙ τὸ παραπάνω χωρίο τῆς Α΄ Κορ. ιε΄ 28 ἐξακολουθοῦσε νὰ δημιουργεῖ προβλήματα φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ ἐξῆς γεγονός.

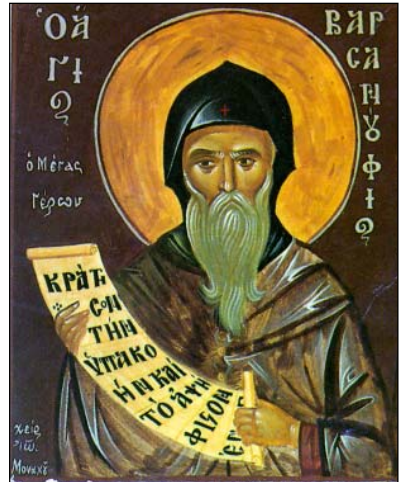
Τὸν ΣΤ΄ αἰώνα, Μοναχὸς τῆς γνωστῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Σερίδου στὴ Γάζα ὑπέβαλε μὲ ἀρκετὴ ἀγωνία σχετικὸ γραπτὸ ἐρώτημα στὸν Μέγα Γέροντα Βαρσανούφιο, ὁ ὁποῖος φιλοξενεῖτο στὸ πλαίσιο τῆς Μονῆς ὡς ἔγκλειστος.

Ἡ ἀγωνία τοῦ Μοναχοῦ διαφαίνεται ἀπὸ τὰ γραφόμενά του, ποὺ ἀποδίδονται σὲ νεοελληνικὴ μετάφραση ¹:

«Ἐξήγησέ μου τα αὐτά, δέσποτα, γιὰ χάρι τοῦ Κυρίου μου, ὥστε νὰ μὴ με παραπλανήσῃ ὁ ἐχθρὸς καὶ πέσω ἀπὸ ἄγνοια στὶς πονηρὲς τοῦ παγίδες, διότι ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς σαλεύομαι ἀπὸ τὴν ἀφροσύνη μου. Ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ δὲν τήρησα τοὺς ἅγιους λόγους σου καὶ ἀπὸ νωρὶς ἀπομακρύνθηκα ἀπὸ τὴν ἀναζήτηση αὐτῶν τῶν πραγμάτων καὶ βρίσκομαι σὲ μεγάλο κίνδυνο τῆς ψυχῆς μου, πατέρα μου ἀγαθέ, σὲ παρακαλῶ νὰ προσευχηθεῖς γιὰ μένα, ὥστε ἀπ' ἐδῶ καὶ πέρα νὰ συνέλθω καὶ νὰ φροντίσω νὰ κλάψω τὶς ἁμαρτίες μου. Ἐπίσης νὰ μὲ συγχωρήσεις ποὺ τόλμησα νὰ σὲ ρωτήσω γιὰ ὅλα αὐτά. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἔχεις γνώση μοῦ ἐπιτράπηκε νὰ σοῦ πῶ τὰ πάντα».

Ὁ Ὁσιος Βαρσανούφιος ἀπάντησε γραπτῶς, ἐπειδὴ ἦταν ἔγκλειστος, μὲ ἓνα τρόπο ποὺ ξεπέρασε τὴν ἀπολογητικὴ ἢ τὴν τυπικὴ ἐρμηνευτικὴ καὶ προχώρησε σὲ μιὰ πραγματιστικὴ πρόταση λύσεως τοῦ προβλήματος μὲ βάση τὰ συντρέχοντα ἱστορικὰ δεδομένα.

Γράφει, λοιπόν, ὁ Ὁσιος ²:

«Αναφορικά μὲ τὰ λεγόμενα: “ὅταν ὑποταγοῦν σ’ Αὐτὸν ὅλα, τότε καὶ ὁ Υἱὸς θὰ ὑποταγεῖ σ’ Αὐτὸν ποὺ ὑπέταξε τὰ πάντα”, μάθε ὅτι [τὸ κείμενο αὐτὸ] τὸ ἔγραψε [ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὴν ἐπιστολή του] Πρὸς Κορινθίους. Τότε ὁ ἑλληνισμὸς βρισκόταν στὴν ἀκμὴ του καὶ ἐπικρατοῦσε σὲ μερικοὺς Ἕλληνες ἢ ἐξῆς συνήθεια: “Ὅταν ὁ γιὸς τοῦ βασιλιᾶ ἐνηλικιωνόταν, ἐπαναστατοῦσε καὶ φόνευε τὸν ἴδιο τὸν πατέρα του. Ἔτσι, γιὰ νὰ μὴν ἀκολουθήσουν τὸ ἔθος τους ὅσοι δέχονταν τὸ κήρυγμα τῶν ἀποστόλων καὶ νομίσουν ὅτι τὸ ἴδιο θὰ συνέβαινε μὲ τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, ἀπέρριψε (σαφῶς) τὴ σχέση αὐτὴ λέγοντάς τους: “Ὅταν, λοιπόν, θὰ ὑποταχθοῦν σ’ Αὐτὸν τὰ πάντα τότε καὶ ὁ ἴδιος ὁ Υἱὸς θὰ ὑποταχθεῖ σ’ Αὐτὸν ποὺ ἔθεσε κάτω ἀπὸ τὴν ἐξουσία Του τὰ πάντα».

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ὁσίου στὸν κλυδωνιζόμενο ἀδελφὸ δὲ μᾶς ἐγίνε γνωστό. Ὁ λόγος ὅμως τοῦ Γέροντα ἦταν τόσο πειστικός, ἀκόμη καὶ γιὰ τοὺς σημερινούς, ποὺ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ παραχῆ τῆς συνειδήσεως τοῦ Μοναχοῦ θὰ πρέπει νὰ εἶχε καταλαγεῖ.

Πράγματι ἡ ἐρμηνεία τῶν Γραφῶν γιὰ νὰ εἶναι πλήρης δὲν ἀρκεῖ νὰ στηρίζεται μόνο στὴ γνώση, ἀλλὰ καὶ στὸ χάρισμα.

(*) Ἡλία Βουλγαράκη, Καθημερινὲς Ἱστορίες Ἁγίων καὶ Ἀμαρτωλῶν στὸ Βυζάντιο, σελ. 177-179, ἔκδοση β΄, «Μαῖστρος», Ἀθήνα 2002.

1. Ἡ ἐπιστολὴ ἐκτίθεται στὴ Βίβλο Βαρσανουφίου καὶ Ἰωάννου, χς΄, ἐν Βόλω, ἔκδοσις Σχοινᾶ, 1960, σελ. 289.
2. Ἡ ἀπάντηση ἐκτίθεται ὁ.π., χς΄, σελ. 290.